Проект!

ЗАКОН
за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс

(обн., ДВ, бр. 59 от 2007 г.; изм., бр. 50 от 2008 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2008 г. - бр. 63 от 2008 г.; изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 12, 19, 32 и 42 от 2009 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2009 г. - бр. 47 от 2009 г.; изм., бр. 82 от 2009 г., бр. 13 и 100 от 2010 г.; Решение № 15 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 5 от 2011 г., бр. 45, 49 и 99 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г.)

§ 1. В чл. 47, ал. 1, изречение първо след думата “ответникът“ се добавя „в продължение на един месец“. Създава се изречение трето: „Невъзможността да бъде намерен ответника, следва да бъде констатирана с най-малко три посещения на адреса с интервал от поне една седмица между всяко от тях.“

§ 2. В чл. 47, ал. 3, изречение първо думите „съдът указва на ищеца да представи справка за неговата адресна регистрация“ се заменят със „съдът служебно извършва проверка за неговата адресна регистрация“.

§ 3. В чл. 71, ал. 2 след думата „имот“ се добавя “както и когато предмет на делото са вещни права върху имот при искове за съществуване, за унищожаване или за разваляне на договор и за сключване на окончателен договор“.

§ 4. В чл. 104 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 6:

“6. исковете, независимо от тяхната цена, съединени в една искова молба с иск, подсъден на окръжен съд, ако подлежат на разглеждане по реда на същото производство;“

2. Досегашната т. 6 става т. 7.

§ 5. В чл. 210, ал. 2 се създава изречение второ: „Не се допуска разделяне на искове, които се намират във връзка с предмета на делото, освен ако подлежат на разглеждане по реда на различни производства.“

§ 6. В чл. 417 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 2 след думата „учреждения“ се добавя съюзът „и”, а думите „и банките“ се заличават;

2. Създава се т. 10:

„10. документ или извлечение от счетоводни книги, с които се установяват вземания на банките.“

§ 7. В чл. 418, ал. 5 се създава изречение второ: “Съдебният изпълнител изпраща до съда копие от съобщението, с което е връчена заповедта за изпълнение.“

§ 8. В чл. 421 се създава ал. 3:

„(3) Когато възражението е подадено от едно от задължените лица, съдът може да спре изпълнението само по отношение на това лице.“

§ 9. Член 430 се изменя така:

„Чл. 430. Съдебният изпълнител назначава особен представител на длъжника в случаите по чл. 47 и 48.“

§ 10. В чл. 432, т. 2 след думата „взискателя“ се добавя: „а в случаите, когато публичната продан е обявена – след изричното съгласие на длъжника“.

§ 11. В чл. 435 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 след думата „обжалва“ се добавя „оценката, определена или приета от съдебния изпълнител при извършването на описа“;

2. В ал. 4:

а) създава се ново изречение второ: „Жалбата на третото лице спира изпълнението по отношение на тези вещи.”;

б) досегашното изречение второ става изречение трето.

§ 12. В чл. 454, ал. 1 думите „30 на сто“ се заменят с „20 на сто“.

§ 13. В чл. 468 се правят следните изменения и допълнения :

1. В ал. 1 се създава изречение трето: „Началната цена при първата публична продан не може да бъде по-ниска от данъчната оценка на имота, когато такава е определена.“;

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) За определяне стойността на вещта се назначава вещо лице, с изключение на случаите, когато общата стойност на вещите не надвишава двукратния размер на минималната работна заплата.“;

3. Създава се ал. 3:

„(3) В случаите, когато оценката на вещта е обжалвана пред съда, началната цена на проданта се определя по правилата на ал. 1 и 2 въз основа на оценката, определена от съда.“

§ 14. В чл. 470, ал. 1 думите „за пазене на взискателя или“ се заличават.

§ 15. В чл. 489, ал. 2, изречение второ думите „повече наддавателни предложения“ се заменят със „само едно наддавателно предложение“ и изречение трето се заличава.

§ 16. В чл. 493 се създават т. 3 и 4:

„3. в случаите, когато взискател е обявен за купувач на имота и той не внесе предложената цена в срок, вземането му се намалява с размера на задатъка;

4. в случаите, когато съделител е обявен за купувач на имота и той не внесе предложената цена в срок, той губи съответната част от сумата в размера на задатъка, която му се полага при разпределението; тази сума се разпределя между останалите съделители.“

Преходни и заключителни разпоредби

§ 17. Висящите до влизането в сила на този закон производства се довършват по досегашния ред.

§ 18. В едномесечен срок от влизането в сила на този закон управителят на Българската народна банка и министърът на правосъдието утвърждават изискванията към Единната среда за обмен на електронни запори.

Народни представители:

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Гражданско процесуалния кодекс

Принудителното изпълнение представлява важна държавна функция. То служи за ефективно реализиране на изпълнителни титули и по-специално на изпълнението на съдебни решения. Трябва да осигури прозрачно съдебно изпълнение с необходимия съдебен контрол, което да защити интереса на страните в изпълнителното производство.

За да се гарантира справедлив процес, следва да се осигури възможност страните в изпълнителното производство да реализират своите права и задължения.

С направените предложения за изменение в разпоредбата на чл. 47, ал. 1 се цели осигуряване на равнопоставеност на страните при връчването на призовки и съобщения. Залепването на уведомление на вратата или на пощенската кутия ще се извършва едва след като ответникът не е намерен на посочения от него адрес в продължение на един месец. Ненамирането на ответника ще се удостоверява от съответните длъжностни лица с най-малко три посещения на посочения адрес в интервал от поне една седмица между всяко едно от тях. По този начин ще се преустановят случаите на спекулации, най-вече при заповедното и изпълнителното производство при връчването на призовките и съобщенията.

С предложените изменения в разпоредбата на чл. 47, ал. 3 се цели осигуряването на бързина при призоваването. Съдилищата вече разполагат с онлайн достъп до Национална база данни „Население“ по силата на Наредба № 14 от 18.11.2009 г. за реда и начина за предоставяне достъп на органите на съдебната власт до Национална база „Население“ (обн. ДВ, бр. 94 от 2009 г.). Служебното извършване на проверка за адресната регистрация на ответника ще преустанови неоправданото забавяне на съдопроизводството.

Предлага се промяна, която да уеднакви размера на държавната такса по искове за собственост и по облигационните искове за съществуване, за унищожаване или за разваляне на договор и за сключване на окончателен договор, чиито предмет са вещни права върху недвижим имот.

Оптимизиране на съдопроизводството, ускоряване на съдебния процес и избягване на възможността за постановяване на противоречиви съдебни решения ще се постигне чрез въвеждане на възможността на

окръжен съд като първа инстанция да са подсъдни искове, независимо от тяхната цена, съединени в една искова молба с иск, подсъден на окръжен съд, както и чрез забраната съдът да разделя служебно такива искове, които са във връзка с предмета на делото.

С настоящите промени се налага изменение на част от разпоредбите в „Заповедното производство“, в посока поставяне на банките в равностойно положение с останалите правни субекти.

Гарантирана защита на правата на длъжниците ще се осигури чрез назначаване на особен представител в изпълнителното производство в случаите по чл. 47 и чл. 48, осигуряване на законова възможност за спиране на изпълнението по отношение на подалото възражение задължено лице.

Равнопоставеността на страните в изпълнителното производство се реализира и чрез отнемане на възможността кредитора да забавя приключването на процеса с едностранно изявление за спиране на вече обявена публична продан.

Като гаранция, че продажбата ще се реализира при реална пазарна цена, която ще удовлетвори кредитора и защити длъжника, се предоставя възможност оценката, приета от съдебния изпълнител при извършването на описа да бъде обжалвана и се въвежда изискването началната цена при публичната продан да не е по-ниска от данъчната оценка. Облекчава се положението на длъжника с предоставена възможност изпълнителното производство да бъде спряно при внасянето на 20 на сто от цената на задължението. Намаляването от 30 на 20 процента фактически облекчава хода на целия изпълнителен процес. Облекчаване на положението на длъжника се осъществява и чрез въвеждане на изискването началната цена на вещта да се определя във всички случаи от вещо лице, освен ако стойността не надвишава двукратния размер на минималната работна заплата. При обжалване на оценката със съдебното решение съдът се произнася окончателно по началната цена на проданта, което пресича пътя на недобросъвестните длъжници да шиканират процеса. С оглед равнопоставеност на страните в процеса се отнема възможността на взискателя да бъде предоставена вещта за отговорно пазене. С цел гарантиране проданта да се извърши на реална цена се ограничават правата на наддавача до едно наддавателно предложение.

Диференциран е статутът на купувача-взискател и този на купувач-съделител, с оглед обезпечаване на правата на длъжника по задължението.

С измененията в преходните и заключителни разпоредби се предприемат действия за утвърждаване на изискванията към Единната среда за обмен на електронни запори, с което финансово се облекчава положението на длъжника по отношение на разноските, както се и осигурява бързина на производството по налагане на принудителни мерки.

С настоящите промени се въвежда един справедлив изпълнителен процес, гарантиращ защита на правата на страните в него.

Народни представители: